

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-PO

First Dutch School in Boston (ENSiB)

<concept>

Plaats : Watertown, Ma 02472
BRIN nummer : 30EW|C1
Onderzoeksnummer : 289754
Datum onderzoek : 25 september 2016
Datum vaststelling :

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	KWALITEITSPROFIEL	7
3	BESCHOUWING	10
4	VERVOLG VAN HET TOEZICHT.	15

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-PO First Dutch School in Boston (ENSiB) te Boston, Massachusetts in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011.

Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit deze zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Doorgaans is dit alleen bij onafhankelijk onderzoek door derden het geval.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben. Het betreft zelfevaluaties, enquêtes en opbrengstgegevens. De inspectie heeft de informatie uit deze documenten bij de oordeelsvorming betrokken.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;

- Een presentatie van het bestuur, aangaande trends en ontwikkelingen, voorafgaand aan het schoolbezoek;
- Schoolbezoek, waarbij bij de peuters en de groepen 1/2, 4/5 en 6/7 de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de coördinator over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met het bestuur, leerlingen en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de coördinator en het bestuur.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In de rapporten vanaf schooljaar 2013-2014 is hierin voor iedere bezochte ntc-school apart informatie opgenomen over de aanpak en de gevolgen van de bezuinigingen op het Nederlands onderwijs in het buitenland vanaf januari 2014.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					•
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					•

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.3	De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			•	

Tijd		1	2	3	4
3.1	De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			•	
3.3	De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			•	

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.1	De ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				•

Schoolklimaat		1	2	3	4
4.7	Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.1	De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.2	De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		•		

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2	De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.			•	
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.				•
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.				•
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.				•
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
N1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen	•	
N4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima	•	

3 BESCHOUWING

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het primair onderwijs op First Dutch School in Boston (ENSiB) te Boston, Massachusetts en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

De Eerste Nederlandse School in Boston (ENSiB) is door ouders opgericht in 2008 en in 2009 gestart met veertig leerlingen. Na enkele omzwervingen is de school nu gehuisvest in de British International School of Boston. ENSiB geeft in dat goed geoutilleerde schoolgebouw NTC-onderwijs op woensdag- en zondagmiddag. De meeste ouders kiezen voor les op de woensdag (26 leerlingen). De overige 18 leerlingen kiezen voor de zondag. Die constructie maakt dat op beide dagen aan combinatieklassen les wordt gegeven. De meeste ouders wonen en werken al langere tijd in de Verenigde Staten en een kwart van hen heeft de intentie ooit naar Nederland terug te keren. De school geeft les aan richting-1 en richting 2-leerlingen die beide voor ongeveer 50% vertegenwoordigd zijn.

Het team van ENSiB bestaat uit een coördinator en elf leraren, waarvan enkelen in dienst zijn als invaller. De coördinator is verantwoordelijk voor de wekelijkse gang van de zaken, is de uitvoerende leider van de school en aanspreekpunt voor ouders, bestuur en leraren. De coördinator heeft regelmatig contact met het bestuur. Naast de coördinator hebben ook enkele leraren een onderwijsbevoegdheid. De overige leraren zijn vrijwilligers, met intussen al wel de nodige ervaring met het NTC-onderwijs. Er wordt door het team goed gebruik gemaakt van de mogelijkheden die het bestuur biedt tot (na)scholing.

Sinds het laatste bezoek (2012) kent bijna het gehele bestuur, op de voorzitter na, een nieuwe samenstelling. Het schoolbestuur bestaat uit een voorzitter, een secretaris, een penningmeester en twee algemene bestuursleden voor werving en selectie en fondsenwerving. De taken van ieder bestuurslid zijn duidelijk omschreven. Het bestuur komt regelmatig bijeen om lopende zaken te bespreken. De besluiten worden vastgelegd in de notulen. De bestuurders en de coördinator hebben regelmatig telefonisch overleg. Een keer per kwartaal vergadert het bestuur gezamenlijk met het gehele team. Het schoolbestuur is

een beleidsbepalend bestuur, ze zijn gericht op het lange termijn beleid van de school. Daarnaast draagt het bestuur zorg voor een aantal uitvoerende taken op het gebied van organisatie, personeel en financiën.

Aanpak en gevolgen bezuinigingen

Voor ENSiB vormt het stopzetten van de subsidie van de Nederlandse overheid per 1-1-2017 een (financiële) bedreiging. Het bestuur heeft een financiële buffer opgebouwd, maar om de financiële stabiliteit op lange termijn te garanderen is een fondsenwerver binnen het bestuur benoemd. Haar werk om sponsorgelden te genereren is tot nu toe redelijk succesvol. Het begrote tekort is door sponsorgelden voor dit jaar gedekt. Het bestuur ziet de toekomst voor ENSiB met vertrouwen tegemoet.

Algemeen beeld

Na een positief rapport van de onderwijsinspectie in 2012 heeft ENSiB de kwaliteit van het onderwijs weten vast te houden. Vooral de kwaliteitszorg is van een hoog niveau. Door het cyclisch en planmatig handelen van het bestuur reflecteert de school goed op de eigen processen en worden acties ondernomen om de kwaliteit van het NTC-onderwijs continue te verbeteren.

De actiepunten van ENSiB lagen de afgelopen periode vooral op het beter verwerken van de toetsgegevens, de aanschaf van een registratiesysteem, het zoeken naar een geschikte locatie, het aantrekken van leerlingen, het op peil houden van het lerarenbestand en het verzorgen van goed onderwijs. Verder is een methode voor begrijpend lezen aangeschaft en het project 'Samen beter leren lezen' opgezet.

De ouders waarmee gesproken is, hebben een positief beeld van de school. Ze zijn zeer tevreden over de wijze waarop hun kinderen worden onderwezen, de contacten en de culturele activiteiten.

Samenvattend geldt het volgende algemeen beeld:

- ENSiB heeft de behaalde kwaliteit sinds het laatste bezoek van de inspectie weten vast te houden.
- De school haalt voldoende resultaten voor het vakgebied Nederlandse taal. De leerlingen ontwikkelen zich naar hun vermogen.
- De school kan zich voldoende verantwoorden over het leren van de leerlingen en heeft een duidelijke visie op het onderwijsprogramma, zodat aansluiting met het onderwijs in Nederland op peil blijft.
- Het aanbod is eigentijds en de leerlijnen zijn duidelijk.

- De leraren geven op een adequate wijze les. De basiskwaliteit voor het didactisch handelen is op orde. Er kan nog winst geboekt worden in de afstemming op verschillen tussen leerlingen.
- Op ENSiB is sprake van een veilig en prettig schoolklimaat. Afspraken en regels over de omgang met elkaar zijn bekend bij alle betrokkenen en worden ook nageleefd. De leerlingen en de leraren hebben het naar hun zin op de school en de ouders zijn tevreden.
- De school gebruikt de informatie van de toetsen en de observaties om het onderwijs af te stemmen op het niveau en de ontwikkeling van de leerlingen.
- De school kent een zeer professionele kwaliteitscultuur. Bestuur en team handelen vanuit een gezamenlijke visie, die bijdraagt aan de kwaliteitsverbetering.

Toelichting

Opbrengsten

ENSiB neemt de tussentijdse LVS-toetsen af voor begrijpend lezen, spelling, technisch lezen en woordenschat. De scores worden nauwgezet bijgehouden in een digitaal leerlingvolgsysteem. De school is daarmee in staat om op verschillende manieren inzicht te krijgen in de toetsgegevens, zodat ook diverse analyses mogelijk zijn. De opbrengsten laten zien dat de leerlingen voor technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en woordenschat zich naar vermogen ontwikkelen. Bijna alle leerlingen weten het niveau waarin ze voor het eerst gescoord zijn vast te houden of te verbeteren. Op schoolniveau valt op dat dat spelling en woordenschat wat achterblijven. Dat gegeven zien we op bijna alle NTC-scholen.

Indicator 1.1 is niet te beoordelen. De eerste groep 8 is in 2015 van school gegaan en om tot een oordeel te komen zijn drie cohorten leerlingen uit groep 8 nodig.

Onderwijspraktijk

De onderwijspraktijk is in de basis op orde en de leraren weten met elkaar de kwaliteit te bereiken die nodig is om NTC-onderwijs gestalte te geven.

De leerinhouden en leermiddelen voor Nederlandse taal zijn afgestemd op de ontwikkelingsfase van de leerlingen en ook eigentijds. De methoden die gebruikt worden maken het mogelijk om de doorgaande lijn te bewaken. Dat is ook zichtbaar in de school. Voor leerlingen die meer aankunnen is er extra materiaal, maar dat wordt nog onvoldoende doelgericht ingezet.

De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aangeboden tot en met het niveau van leerjaar acht. Het is wel zo dat de leerlingen daar negen jaar over doen, omdat het aanbod van groep 3 standaard in twee schooljaren wordt

aangeboden. Naast het feit dat daarmee een extra schooljaar toegevoegd wordt is deze werkwijze niet bevorderlijk voor de afstemming (zie ook aspect 6). De school beraadt zich, na onze discussie hierover, op deze werkwijze.

Het aantal uren NTC onderwijs per week is op woensdag twee uur en op zondag drie uur. Met de cultuurmiddagen en het huiswerk worden de verplichte 120 uren gehaald. Uitval van onderwijsactiviteiten komt nauwelijks voor en bij afwezigheid van een leraar neemt een van de invallers de lessen over.

De regels van de school zijn duidelijk en de afspraken worden nagekomen. Er heerst een prettig en veilig klimaat. Leraren en leerlingen benaderen elkaar - en onderling - respectvol. Daarmee is het schoolklimaat ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

De leraren zijn betrokken en creëren een stimulerend pedagogisch klimaat. Uit de geobserveerde lessen blijkt dat het didactisch handelen op de onderzochte onderdelen van voldoende kwaliteit is. Over het algemeen zijn de lessen aansprekend en doelmatig. Het leerpunt ligt vooral bij de instructie. Die is op zich wel op orde, maar kan efficiënter (qua tempo en structuur). Door overleg en het geven van feedback is het team bezig om van elkaar te leren om zo de basiskwaliteit te handhaven en verder uit te bouwen.

De werksfeer is taakgericht en in de lessen was de actieve betrokkenheid van de leerlingen ook zichtbaar.

De indicatoren die te maken hebben met de afstemming op de verschillen in ontwikkeling bij de leerlingen zijn alle drie ontwikkelpunten. Van afstemming op leerinhouden is nauwelijks sprake. De leerinhouden van groep 3 worden zelfs over twee leerjaren aangeboden, terwijl er best leerlingen zijn die de leerstof in een veel kortere periode tot zich kunnen nemen. De instructies zijn vooral klassikaal en ook in de verwerking (huiswerk) is de praktijk dat elke leerling dezelfde verwerkingsstof aangeboden krijgt. De (nieuwe) coördinator is zich bewust van deze ontwikkelpunten en bespreekt met het team de mogelijkheden tot verbetering.

De ontwikkeling van de leerlingen wordt systematisch gevolgd en de toetsgegevens worden gebruikt in het proces van doelen stellen, evalueren en eventueel bijstellen van doelen, aanbod en/of tempo.

Men probeert door convergente differentiatie de groep zolang mogelijk bij elkaar te houden, maar als blijkt dat er extra zorg nodig is dan wordt dat ook gegeven. Er waren voorbeelden van individuele (hulp)trajecten. Daar was sprake van een analyse, uitvoering en evaluatie.

Kwaliteitszorg

De inspectie stelt vast dat op ENSiB het systematisch denken en uitvoeren van kwaliteitszorg, dat wil zeggen het regelmatig analyseren, evalueren, verbeteren en borgen, goed op orde is. Het bestuur weet het cyclische proces van de kwaliteitszorg zichtbaar en merkbaar inhoud te geven. De school heeft inzicht in het NTC-onderwijs dat nodig is voor haar leerlingen. Ze ontwikkelt en stimuleert de Nederlandse taalverwerving en taalvaardigheid, evenals de kennis en binding met de Nederlandse cultuur.

De resultaten van de methodegebonden en methodeonafhankelijke toetsen worden regelmatig geëvalueerd. Het team verbindt hieraan conclusies, die leiden tot afspraken op school- en/of groepsniveau. Verder evalueert de school regelmatig de kwaliteit van het onderwijsleerproces. Daarbij gebruikt de school de uitgebreide notulen, de protocollen en de beleidstukken. Ook ouders worden bij de evaluatie betrokken door middel van een enquête die jaarlijks wordt afgenomen. Op basis van de analyses bepaalt de school de verbeteractiviteiten, die ze verwerkt in een meerjarenplan en elk jaar toespitst in een jaarplan. De borging van het onderwijsleerproces is eveneens goed. ENSiB weet de bereikte kwaliteit actief vast te houden door procedures en afspraken schriftelijk vast te leggen. Door monitoring van de coördinator gaat de school na of de afspraken en procedures gevolgd worden.

Ook de teamleden werken aan de verbetering van de eigen professionaliteit, onder meer door de jaarlijkse scholing van stichting NOB en de regiobijeenkomsten in New York bij te wonen. Door die werkwijze weet de school de bereikte kwaliteit actief vast te houden. De verantwoording en communicatie aan ouders over de gerealiseerde onderwijskwaliteit en de schoolontwikkeling is op orde. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van belanghebbenden en neemt dat aantoonbaar serieus. Ouders zijn daar ook tevreden over.

4 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.